C/2024/1185

23.2.2024

P9_TA(2023)0349

Razmere na področju človekovih pravic v Afganistanu, zlasti preganjanje nekdanjih vladnih uslužbencev

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. oktobra 2023 o razmerah na področju človekovih pravic v Afganistanu, zlasti preganjanju nekdanjih vladnih uslužbencev (2023/2881(RSP))

(C/2024/1185)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Afganistanu,

— ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,

A. ker so talibani po tem, ko so v Afganistanu prevzeli oblast, razglasili splošno amnestijo za nekdanje vladne uslužbence in nekdanje pripadnike oboroženih sil (ANDSF); ker je Misija pomoči OZN v Afganistanu dokumentirala najmanj 800 kršitev človekovih pravic, vključno s samovoljnimi pridržanji, zunajsodnimi poboji, prisilnimi izginotji in mučenjem, ki so jih dejanske oblasti zagrešile nad nekdanjimi vladnimi uslužbenci in pripadniki oboroženih sil;

B. ker so bili nekateri nekdanji vladni uslužbenci in pripadniki oboroženih sil ubiti v centrih za pridržanje, na neznanih lokacijah in na javnih mestih; ker družine pogosto več dni ali tednov ne vedo za usodo svojih pridržanih družinskih članov ali kje se nahajajo, vse dokler jim ne izročijo njihovih trupel;

1. obžaluje, da je v Afganistanu veliko kršitev človekovih pravic, njihovo število pa je eksponentno naraslo, odkar so oblast prevzeli talibani; najostreje obsoja vse kršitve človekovih pravic v državi, vključno z razširjenim preganjanjem nekdanjih vladnih uslužbencev in pripadnikov oboroženih sil, grozljivim zatiranjem žensk in deklet ter politiko apartheida med spoloma ter napadi na organizacije civilne družbe in zagovornike človekovih pravic;

2. poziva dejanske afganistanske oblasti, naj v celoti uresničijo svojo javno zavezo o splošni amnestiji za nekdanje vladne uslužbence in pripadnike oboroženih sil;

3. poziva k takojšnji vzpostavitvi mehanizma odgovornosti pod vodstvom OZN za preiskavo domnevnih kršitev človekovih pravic, vključno s tistimi, storjenimi nekdanjim vladnim uslužbencem in pripadnikom oboroženih sil, ter kršitev mednarodnega prava;

4. poziva dejanske oblasti, naj odpravijo stroge omejitve pravic žensk in deklet v skladu z mednarodnimi obveznostmi Afganistana;

5. ponovno poziva Afganistan, naj nemudoma in brezpogojno izpusti Matiulaha Vejso, Žolio Parsi, Nedo Parvani, Murtaze Behbudija, Rasula Parsija in vse druge, ki so neupravičeno zaprti, ter opravi temeljito preiskavo prisilnega izginotja Alie Azizi;

6. vztraja, da mora odnos s talibani še naprej temeljiti na strogih pogojih na podlagi petih meril, ki jih je Svet določil za sodelovanje z dejanskimi oblastmi;

7. poziva EU in države članice, naj okrepijo podporo afganistanski civilni družbi, tudi s financiranjem namenskih programov pomoči in zaščite za zagovornike človekovih pravic ter z izdajo humanitarnih vizumov preganjanim ženskam in dekletom;

8. obžaluje, da se je verska svoboda v Afganistanu pod talibansko oblastjo dramatično poslabšala; obsoja talibane, ker brutalno preganjajo kristjane in druge verske manjšine, da bi jih v državi izkoreninili;

9. ponovno izraža solidarnost in zavezanost afganistanskemu ljudstvu, vključno z njegovim pozivom k pravičnosti, odgovornosti in odškodnini za vse kršitve človekovih pravic v Afganistanu; poziva EU, naj v zvezi s tem podpre preiskavo, ki jo izvaja Mednarodno kazensko sodišče;

10. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi hitrega slabšanja humanitarnih razmer v Afganistanu in pomanjkanja sredstev za zagotavljanje hrane tistim, ki trpijo zelo hudo lakoto; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo humanitarno pomoč ter sredstva za osnovne potrebe in podporo za preživljanje;

11. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, OZN ter dejanskim oblastem v Afganistanu.